

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تنظیم عنوان پروپوزال

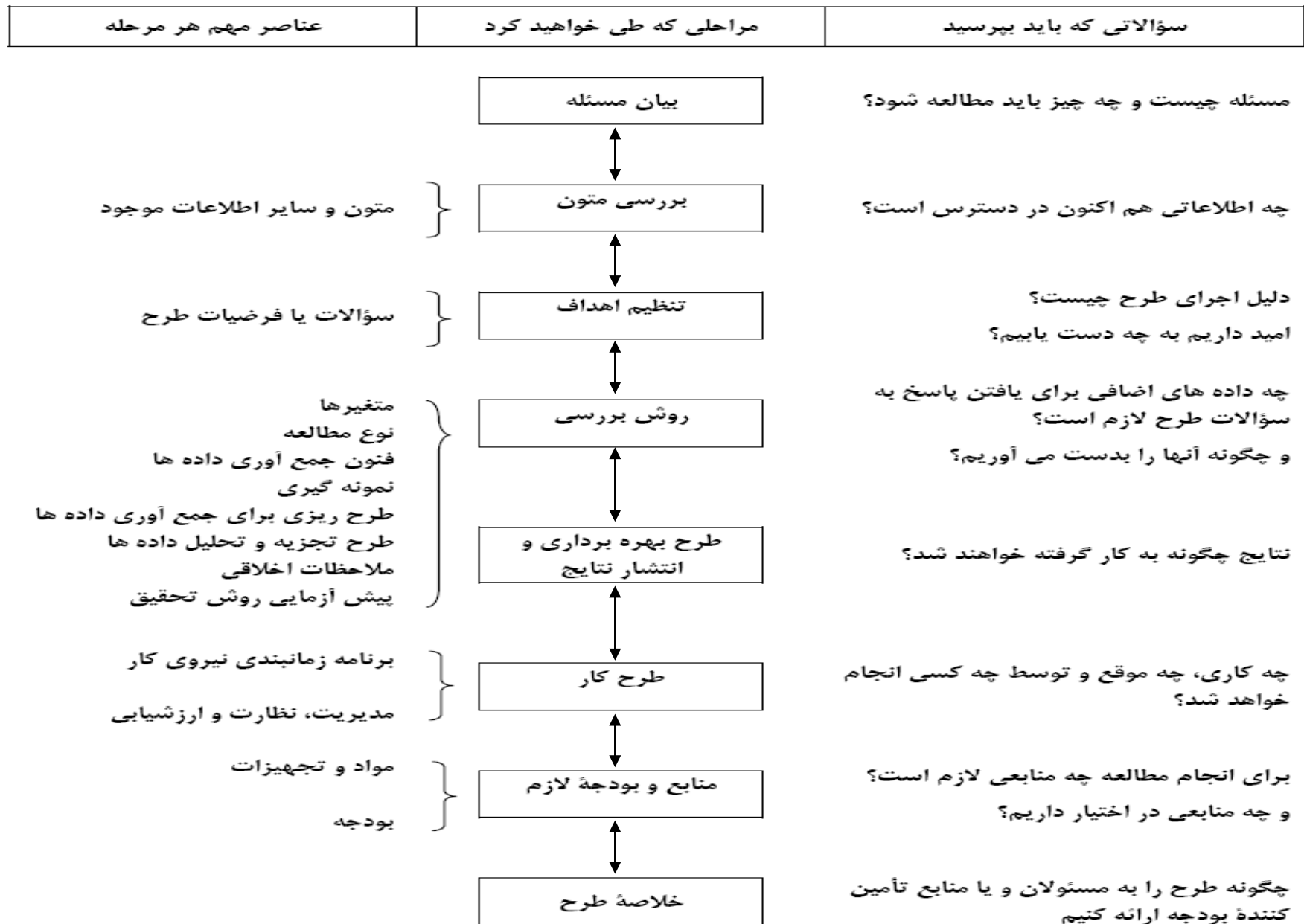
پروپوزال چیست ؟

- طرح تحقیق، مهم ترین و اصلی ترین بخش یک کار تحقیقی و پژوهشی است، طرح تحقیق (Proposal) اصل تحقیق نیست، بلکه طرح اولیه و طرح پیشنهادی تحقیق است.
- طرح تحقیق در واقع نقشه انجام تحقیق است و راهنمای محقق برای عملیاتی کردن و اجرای تحقیق است.

چرا باید پروپوزال نوشت ؟

- چنانچه محققى عنوان پژوهش خود را درست انتخاب کرده باشد و تمامی ارکان و اجزاء پروپوزال را به طور دقیق و کامل تهیه کرده باشد، در انجام پژوهش با مشکلاتی از جمله سر درگمی و ابهام روبرو نخواهد شد.
- پژوهشگری که طرح تحقیق خود را به طور دقیق، روشن و کامل نوشته، به نظر می رسد **بیش از ۵۰ درصد** رساله یا پایان نامه خود را تهیه کرده است.

مراحل تدوین یک طرح تحقیقاتی در سیستم های بهداشتی

حیطه، موضوع و عنوان تحقیق

- برای انتخاب موضوع باید دید وسیع داشت و ابتدا **حیطه تحقیق (area)** را شناسایی نمود، در مرحله بعد **موضوع تحقیق (subject)** را یافت و در انتها **عنوان (topic)** را نوشت.

مثال:

- **حیطه:** ارزیابی شیوه تدریس اساتید
- **موضوع:** سنجش قدرت بیان اساتید بر اساس نظر دانشجویان
- **عنوان:** بررسی ویژگی های شخصیتی مدرسین دانشگاه علوم پزشکی کرمان در انتقال مفاهیم درسی از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۴۰۰

اهمیت نگارش عنوان مناسب

- اولین عبارتی است که در یک پروپوزال نوشته می شود لذا نگارش صحیح و جالب آن زمینه **نگرش مثبت تر و قضاوت بهتری** در داوران ایجاد می کند.
- داورانی که طرح تحقیقاتی پیشنهادی (پروپوزال) شما را داوری می کنند، باید از عنوان تحقیق درست **همان چیزی را درک کنند که شما می فهمید.**
- عنوان پروپوزال انعکاس دهنده **محتوی تحقیق** و دربرگیرنده کلیت محتوی طرح تحقیقاتی است.
- عنوان تحقیق به خواننده می گوید **چه چیزی در چه کسانی** مورد مطالعه قرار می گیرد.
- **هدف اصلی تحقیق و متغیرهای اصلی** بر اساس آن نوشته می شوند

ویژگی های عنوان مناسب

- ۱- گویا و جامع باشد
- ۲- تا حد امکان کوتاه و مختصر باشد
- ۳- به صورت یک عبارت خبری نوشته شود
- ۴- فاقد کلمات اختصاری، مخفف ها و کلمات غیرمصطلح باشد
- ۵- تا حد امکان به صورت یک زبانه نوشته شود
- ۶- حتی المقدور به صورت خنثی و بدون جهت گیری و غیر القایی نوشته شود
- ۷- در نگارش عنوان جنبه های اخلاقی رعایت شود
- ۸- در عنوان باید «چه چیزی» در «چه جمعیتی» بررسی می شود وجود داشته باشد ولی گاهی نوشتن زمان و مکان تحقیق در عنوان لازم است
- ۹- عنوان با کلماتی که نشان دهنده سرزدن کاری از طرف محقق است شروع شوند مانند: بررسی، مقایسه، ارزیابی، سنجش

ویژگی های عنوان مناسب

۱- عنوان باید گویا و جامع باشد.

عنوان باید بدون ابهام و به صورت کامل نشان دهد چه چیزی مورد مطالعه قرار می گیرد.

مثال:

- بررسی رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان

بررسی وضعیت رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان از نحوه تدریس مدرسین در سال ۱۳۹۹

- بررسی سل در کرمان

بررسی فراوانی سل در بزرگسالان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی شهر کرمان در سال ۱۳۹۷

ویژگی های عنوان مناسب

۲- عنوان باید تا حد ممکن کوتاه و مختصر باشد.

مثال:

- بررسی وضعیت میزان رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان از نحوه تدریس مدرسین آن دانشگاه در سال ۱۳۹۹

بررسی وضعیت رضایتمندی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان از
نحوه تدریس مدرسین در سال ۱۳۹۹

- بررسی فراوانی بیماری سل ریوی و خارج ریوی در بزرگسالان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی مختلف شهرستانهای استان کرمان در طول سال ۱۳۹۷

بررسی فراوانی سل در بزرگسالان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی استان
کرمان در سال ۱۳۹۷

چگونه می توان عنوان تحقیق را جامع ولی کوتاه نوشت؟

- ابتدا به **کاملترین** شکل ممکن عنوان خود را بنویسید و بعد سعی نمایید به ترتیب تک تک کلمات عنوان نوشته شده را **بپوشانید**؛ در صورتی که پوشاندن یک کلمه از عنوان معنا و مفهوم آن را ناقص ننمود بدانید که آن کلمه **زائد** است و لذا بیان آن ضرورتی ندارد.
- فقط کلماتی را نگاه دارید که **حذف آنها معنای عبارت را از بین می برد**.

مثال

- عنوان اولیه: “بررسی و تعیین فراوانی و شیوع پوسیدگی دندان در دانش آموزان مدارس راهنمایی در سطح شهر کرمان در یک تحقیق ۱۰ ساله از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۴”
- عنوان اصلاح شده: “بررسی فراوانی پوسیدگی دندان در دانش آموزان مدارس راهنمایی شهر کرمان از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۴”

ویژگی های عنوان مناسب

۳- عنوان باید بصورت یک عبارت خبری و غیر سوالی باشد.

مثال:

- مشکلات برنامه های آموزش مداوم پزشکان عمومی چیست؟

بررسی مشکلات برنامه های آموزش مداوم پزشکان عمومی از دید
اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۹۸

- فراوانی سل در استان کرمان در سال ۱۳۹۷ چقدر است؟

بررسی فراوانی سل در بزرگسالان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی
استان کرمان در سال ۱۳۹۷

ویژگی های عنوان مناسب

۴- از آورد کلمات بصورت مخفف و اختصاری پرهیز شود. (به ویژه زمانی که کلمه اختصاری مورد نظر مخفف عبارات مختلفی باشد)

مثال:

- بررسی فراوانی علل LBW در نوزادان متولد شده در بیمارستان افضل پور در سال ۱۳۹۷
- بررسی فراوانی علل وزن کم هنگام تولد در نوزادان متولد شده در بیمارستان افضل پور در سال ۱۳۹۷
- بررسی علل MS در بزرگسالان شهر کرمان در سال ۱۳۹۷
- بررسی علل تنگی دریچه میترال در بزرگسالان شهر کرمان در سال ۱۳۹۷
- بررسی علل مولتیپل اسکروزیس در بزرگسالان شهر کرمان در سال ۱۳۹۷

ویژگی های عنوان مناسب

۵- در عنوان تا حد امکان از یک زبان استفاده شود. (از نوشتن کلمات انگلیسی که معادل فارسی دارند خودداری شود)

مثال:

• بررسی فراوانی توبرکولوزیس (Tuberculosis) در بزرگسالان استان کرمان در سال ۱۳۹۷

بررسی فراوانی سل در بزرگسالان استان کرمان در سال ۱۳۹۷

❖ نکته: در مواردی که کلمات انگلیسی فاقد معادل فارسی می باشند می توان کلمه انگلیسی را به همان شکل یا با تلفظ انگلیسی و به شکل فارسی نوشت.

• بررسی علل MS در بزرگسالان شهر کرمان در سال ۱۳۹۷

بررسی علل مولتیپل اسکلروزیس (Multiple sclerosis) در بزرگسالان شهر کرمان در سال ۱۳۹۷

ویژگی های عنوان مناسب

۶- حتی المقدور عنوان خنثی و غیر جهت دار و غیر القایی نوشته شود.

مثال:

- بررسی تاثیر عصاره ریشه شیرین بیان در کاهش قند خون مبتلایان به دیابت

بررسی تاثیر عصاره ریشه شیرین بیان بر سطح قند خون مبتلایان به دیابت

- بررسی عوامل مرتبط با عدم انگیزه دانشجویان پزشکی به یادگیری دروس علوم پایه

بررسی عوامل مرتبط با انگیزه یادگیری دروس علوم پایه

ویژگی های عنوان مناسب

۷- در نگارش عنوان ملاحظات اخلاقی رعایت شود و از کلمات مناسب و مطلوب استفاده شود.

به عنوان مثال به جای کلمات **کر، کور، علیل** و ... بهتر است از کلمات **ناشنوا، نابینا و کم توان جسمی** استفاده شود.

مثال:

- بررسی فراوانی سوء تغذیه در دانش آموزان کر شهر کرمان در سال ۱۳۹۷
- بررسی فراوانی سوء تغذیه در دانش آموزان ناشنوا شهر کرمان در سال ۱۳۹۷

ویژگی های عنوان مناسب

۸- در عنوان باید «چه چیزی» در «چه جمعیتی» بررسی می شود وجود داشته باشد اما گاهی هم ذکر زمان و مکان لازم است

❖ **نکته:** بیان زمان و مکان تحقیق در عنوان فقط در صورتی ضرورت دارد که پاسخ به سوال تحقیق در زمانها و مکانهای مختلف تغییر یابد.

الف) اگر هدف از تحقیق پاسخ به سؤال "چه روی می دهد؟" و "شرایط موجود چگونه است؟" باشد، باید جامعه مورد بررسی، متغیرهای مورد مطالعه، زمان و مکان اجرای تحقیق مشخص باشد:

بررسی فراوانی پرفشاری خون در افراد بالای ۳۰ سال استان کرمان در سال ۱۳۹۷

ب) اگر هدف از تحقیق پاسخ به سؤالی در مورد همبستگی بین متغیرها و یا نقش یک عامل در ایجاد یک پدیده است، ذکر زمان انجام پژوهش و مکان ضروری نیست:

بررسی تاثیر دهان شویه سدیم فلوراید بر پوسیدگی دندانها در کودکان ۶ تا ۱۲ ساله

ویژگی های عنوان مناسب

۹- بهتر است عنوان با کلماتی که نشان دهنده سرزدن کاری از طرف محقق است شروع شوند مانند بررسی، مقایسه، ارزیابی، سنجش

مثال:

- **مقایسه** تأثیر آموزش حضوری و غیر حضوری مهارت های مطالعه بر رضایتمندی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی کرمان
- **بررسی** تاثیر استفاده از فناوری تلفن همراه در کیفیت آموزش دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

ویژگی های عنوان مناسب

گاهی اوقات ذکر روش کار در عنوان بر اعتبار طرح می افزاید.

مثال :

بررسی عوامل خطر مرتبط با ابتلا به سل در کودکان ۷ تا ۱۲ ساله:

مطالعه مورد- شاهدی

تنظیم عنوان بر اساس هدف مطالعه

۱- بررسی وضعیت یک بیماری یا یک مشکل (توصیف اندازه مشکل بر حسب شخص، زمان و مکان)

- بررسی فراوانی دیابت در بالغین استان کرمان در سال ۱۳۹۷
- بررسی کیفیت زندگی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۹۷
- بررسی مشکلات برنامه های آموزش دوره پزشکی عمومی از دید دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۹۸

تنظیم عنوان بر اساس هدف مطالعه

۲- بررسی ارتباط (رابطه) یک عامل با یک پیامد

- بررسی ارتباط چاقی شکمی با دیابت در بیماران مراجعه کننده به مرکز دیابت شهر کرمان
- بررسی ارتباط کیفیت زندگی و موفقیت تحصیلی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۹۸
- بررسی ارتباط رضایت از درمان با تبعیت از درمان در بیماران مراجعه کننده به مرکز دیابت شهر کرمان در سال ۱۳۹۷

تنظیم عنوان بر اساس هدف مطالعه

۳- بررسی تاثیر یک مداخله بر یک پیامد

- بررسی تاثیر داروی الف بر سطح قند خون بیماران دیابتی
- بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های زندگی بر کیفیت زندگی و موفقیت تحصیلی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۹۸
- بررسی تاثیر استفاده از فناوری تلفن همراه در کیفیت آموزش دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۹۸

تنظیم عنوان بر اساس هدف مطالعه

۴- سنجش قدرت یک تست یا ابزار تشخیصی

ارزیابی صحت تشخیصی آزمایش خون مخفی مدفوع در تشخیص
سرطان روده بزرگ

خلاصه تنظیم عنوان تحقیق

- کوتاه و جامع و هدف تحقیق را به خواننده اعلام کند.

WHAT –

WHO –

WHERE –

WHEN –

(HOW) –

مثال: بررسی شیوع ابتلا به سل در بیماران دیالیزی مراجعه کننده به
بخش دیالیز بیمارستان شقای کرمان در سال ۱۳۹۷

تمرین

- قصد داریم در تحقیقی فعالیت فیزیکی و عوامل تاثیر گذار بر آن را در بزرگسالان شهر کرمان مورد مطالعه قرار دهیم. عنوان مناسب این تحقیق چیست؟

عنوان:

بررسی سطح فعالیت فیزیکی و عوامل موثر بر آن در بالغین شهر
کرمان در سال ۱۳۹۵

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

بیان مساله و بررسی متون

قسمت سوم - اطلاعات مربوط به طرح پژوهشی

۱۳- عنوان طرح به فارسی :

۱۴- عنوان طرح به انگلیسی :

۱۵- نوع طرح :

جامعه نگر (HSR)

بنیادی - کاربردی :

بنیادی :

کاربردی :

۱۶ و ۱۷- بیان مسئله، توجیه ضرورت اجرا، سوابق طرح و بررسی متون :

۱۸- فهرست منابعی که در بررسی متون استفاده شده است (بر اساس ورود به متن ابتدا منابع فارسی و بعد لاتین مطابق استاندارد مجلات علمی درج گشته و در صورت لزوم از یک صفحه اضافی استفاده شود).

۱۹- هدف کلی طرح

۲۰- اهداف اختصاصی یا ویژه طرح :

۲۱- اهداف کاربردی طرح :

۲۲- فرضیات یا سؤالات پژوهش (با توجه به اهداف طرح) :

بیان مساله چیست؟

- تمامی دفاعیات و توضیحات محقق در رابطه با طرح مورد نظرش در این قسمت بیان می شود.
- توصیف مشکل و توضیحی مختصر و مفیدی است در ارتباط با مناسبت مساله با بیان وضعیت موجود، ویژگیهای مساله، گستردگی آن در جامعه، علل احتمالی وقوع آن و نهایتاً **ضرورت انجام تحقیق مورد نظر**

چرا به بیان مساله نیاز داریم؟

- به خود و خواننده تحقیق نشان دهیم که چرا **تحقیقمان مهم** است؟
- **ابعاد تحقیق** را روشن کنیم.
- **خلاهای علمی** موجود در آن زمینه را پر رنگ نموده و هنرمندانه نشان دهیم که نتایج تحقیقمان چگونه در پاسخ به خلاهای موجود می تواند موثر باشد.

جنبه های مهم بیان مساله

۱. روند بیان مساله

۲. محتوای بیان مساله

روند بیان مساله

- چگونگی شروع و پایان بیان مساله
- رعایت یک روند منطقی برای نگارش بیان مساله
- شروع با موضوعات کلی و ختم آن با موضوع مورد نظر به صورت اختصاصی (حالت قیفی: از کل به جزء)
- روند بیان مساله باید به شکلی باشد که خواننده بدون احساس دست اندازهای مزاحم از یک بزرگراه به یک فرعی وارد شده و سپس در کوچه های مورد نظر به منزل برسد.

محتوای بیان مساله

• بیان مساله باید در بر گیرنده موارد زیر باشد:

۱. توضیح دقیق و روشنی از مساله (ماهیت مشکل چیست؟)
۲. اهمیت مساله
۳. میزان فراوانی، بروز و گستردگی مشکل، توزیع فردی و جغرافیایی مشکل
۴. شدت مشکل و عوارض و پیامدهای ناشی از تداوم آن
۵. عوامل و مکانیسم ایجاد کننده مشکل
۶. اشاره به مطالعات و نتایج قبلی در ارتباط با مساله (سوابق طرح و بررسی متون)
۷. مزیت پژوهش حاضر بر مطالعات قبلی و یا ذکر محدودیت های مطالعات قبلی
۸. ارائه دلایل کافی جهت لزوم انجام مطالعه

اجزاء بیان مسالہ

۱. توجیہ ضرورت انجام طرح
۲. سوابق طرح و بررسی متون
۳. هدف از اجرای طرح

آیا بیان مساله همان بررسی متون است؟

- بررسی متون و مرور مستندات جزئی از بیان مساله هست ولی تمام آن نیست.
- باید با مرور مستندات و منابع نشان دهیم که در زمینه علمی مورد نظر **چه خلاهایی** وجود دارد و ما چگونه می خواهیم این خلاها را با تحقیق خود پر نماییم؟

خصوصیات بیان مساله (۱)

- کوتاه و مختصر و مفید بودن: **حدود ۷۰۰-۱۰۰۰ کلمه** (اگرچه واقعاً نوشتن بیان مساله در این اندازه برای بسیاری از موضوعات تقریباً غیر ممکن است).
- همبستگی و انسجام مطالب: عدم پراکنده گویی و وجود ارتباط منطقی بین قسمتهای مختلف بیان مساله (زمانی می توان بیان نمود که انسجام کافی وجود دارد که حذف و یا جابجایی حتی یک پاراگراف باعث دشوار شدن درک مطالب شود).

خصوصیات بیان مساله (۲)

- از کل به جزء: شروع از یک کل باعث جذابیت بیشتر متن شده و باعث جلب بهتر توجه می باشد.
- استفاده درست و کافی از منابع و مستندات: باید در راستای تبیین بهتر و دقیقتر موضوع و برای نشان دادن اهمیت کار باشد و نشان دهد که موضوع مورد پژوهش چه خلا علمی را پر خواهد نمود.
- استفاده زیاد از منابع توصیه نمی شود: به طور معمول ۲۰ تا ۳۰ منبع کافی است.
- هنگام استفاده از کلمات به صورت **اختصار (مخفف)** برای اولین بار باید کلمه به صورت کامل نوشته شود.

(LBW) Low Birth Weight

• مثال:

خصوصیات بیان مساله (۳)

- پاراگراف آخر بیان مساله: هدف نهایی تحقیق را بیان می نماید.

❖ البته ممکن است این پاراگراف شباهت زیادی با هدف کلی تحقیق بیابد که ایرادی ندارد ولی شما در این پاراگراف فضای بیشتری دارید تا هدف را در قالب عبارات و جملات مبسوط تری بیان نمایید.

❖ پاراگراف آخر بیان مساله تنها قسمتی از بیان مساله است که از منابع برای نگارش آن استفاده نمی شود.

مواردی که نباید در بیان مساله استفاده شود

- ادعاهای بزرگ و اغراق و بزرگ جلوه دادن تحقیق
- زیر سوال بردن نتایج تحقیقات دیگران به شکل تمسخرآمیز
- ردیف نمودن سالادی از جملات و عبارات علمی
- کپی برداری از نتایج و نوشته های دیگران
- اطلاعات گسترده، غیراختصاصی و غیرمرتبط با پژوهش
- ارائه مطالب در حد کتابهای درسی
- طولانی کردن مطلب و نوشتن جملات بلند

جهت نگارش یک بیان مسئله خوب

- توصیه می‌شود قبل از نوشتن این قسمت، اقدام به **تجزیه و تحلیل مسئله** کرد. با این کار نسبت به متغیرهای تأثیرگذار بر آن به خوبی آشنا شده و از آن‌ها به هنگام نوشتن می‌توان استفاده نمود. برای این کار می‌توان یکی از روش‌های موجود را بکار گرفت.
- متداول‌ترین روش‌ها برای تجزیه و تحلیل مسئله عبارت‌اند از:
 - ✓ شبکه علیت
 - ✓ نمودار استخوان ماهی
 - ✓ نمودار شش کلمه‌ای (۶ چه)

نمودار شش کلمه ای

نمودار شش کلمه ای در رابطه با فراوانی فعالیت فیزیکی بزرگسالان:

- چی ← فعالیت فیزیکی
- چه کسی ← افراد بالای ۱۸ سال
- چه زمانی ← سال ۱۳۹۵
- چه جایی ← شهر کرمان
- چرا ← عوامل موثر در انجام فعالیت فیزیکی: سن، جنسیت، سطح تحصیلات، وضعیت اجتماعی اقتصادی، و
- چگونه ← علل عدم فعالیت فیزیکی کافی در بالغین

از کجا شروع کنیم؟

- بعد از خواندن دقیق مقالات و گزارشات مرتبط و یافتن دید جامع به موضوع باید برای نوشتن دست به قلم شد.
- در ابتدا حتما فهرست وار آنچه که لازم می دانید را بنویسید. یعنی مشخص کنید که پیام پاراگرافهای مختلف بیان مساله چه خواهد بود و بعد شروع به نوشتن متن نهایی نمایید.
- سعی کنید بر اساس دانش خود، ابتدا انشای بیان مساله را تکمیل کنید و سپس جملات و عبارات خود را به منابع متصل نمایید.

مثال

• عنوان مطالعه:

«بررسی سطح فعالیت فیزیکی و عوامل موثر بر آن در بزرگسالان شهر کرمان در سال ۱۳۹۵»

بیان مساله

- تعریف فعالیت فیزیکی
- شیوع، بروز، عوارض و بار حاصل از عدم فعالیت فیزیکی کافی در جهان، منطقه و ایران
- عوامل موثر بر عدم انجام فعالیت فیزیکی کافی
- مطالعات انجام گرفته در این زمینه (سوابق طرح و بررسی متون)
- ضرورت و هدف مطالعه

تعریف فعالیت فیزیکی (ماهیت مشکل)

فعالیت فیزیکی به هرگونه حرکت ایجاد شده بوسیله انقباض عضلات اسکلتی که باعث افزایش مصرف انرژی و رسیدن آن به بالاتر از سطح پایه می شود اطلاق می شود (۱).

شیوع، بروز، عوارض و بار حاصل از عدم فعالیت فیزیکی کافی در جهان، منطقه و ایران (اهمیت موضوع)

در سال‌های اخیر شیوع بیماری‌های غیر واگیر بشدت افزایش یافته است این بیماری‌ها از مهم‌ترین علل مرگ و میر در سراسر جهان هستند به‌طوری‌که در سال ۲۰۰۸ دو سوم مرگ و میر در سطح جهان به این بیماری‌ها نسبت داده شد (۲). داشتن رژیم غذایی سالم، انجام فعالیت فیزیکی و غربالگری‌های معمول پزشکی اجزای اصلی پیشگیری از این بیماری‌ها هستند (۱). در این میان فعالیت فیزیکی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است بطوری‌که سازمان جهانی بهداشت انجام ۱۵۰ دقیقه فعالیت هوازی با شدت متوسط یا ۷۵ دقیقه فعالیت شدید یا میزان مناسب از ترکیب هر کدام را در بزرگسالان ۶۴-۱۸ سال به‌منظور بهبود آمادگی قلبی-تنفسی و عضلانی، سلامت استخوان و کاهش خطر بیماری‌های غیرواگیر و افسردگی توصیه کرده است. انجام فعالیت بدنی منظم فواید بسیاری به همراه خواهد داشت و با کاهش بسیاری از بیماری‌های غیرواگیر از جمله، ۳۰٪ کاهش خطر بیماری‌های ایسکمیک قلبی، کاهش خطر دیابت تا ۲۷٪، ۲۱-۲۵٪ کاهش سرطان کولون همراه است و همچنین فعالیت بدنی منظم با خطر کمتر افسردگی، فشارخون، سکته مغزی، شکستگی استخوان لگن و مهره‌ها و برخی سرطان‌ها در ارتباط بوده و به‌طور کلی موجب تعادل انرژی و وزن بدن می‌شود (۲).

(اهمیت بیماری‌های مزمن و نقش فعالیت فیزیکی در بیماری‌های مزمن)

شیوع، بروز، عوارض و بار حاصل از عدم فعالیت فیزیکی کافی در جهان، منطقه و ایران (اهمیت موضوع)

امروزه عدم فعالیت فیزیکی در بسیاری از کشورها با افزایش همراه بوده و منجر به افزایش شیوع و بار ناشی از بیماری‌های غیر واگیر در سراسر جهان شده است (۳). کم‌ترکی یکی از ۴ ریسک فاکتور مهم رفتاری بیماری‌های غیر واگیر به شمار می‌آید به‌طوری که افراد با فعالیت بدنی ناکافی در مقایسه با آن‌هایی که فعالیت بدنی منظم با شدت متوسط انجام می‌دهند ۲۰-۳۰٪ بیش‌تر در معرض بیماری‌های غیرواگیر هستند، همچنین چهارمین عامل خطر برای مرگ و میر زودرس و علت ۱۰-۶٪ مرگ ناشی از بیماری‌های غیرواگیر بوده و برآورد می‌شود که سالانه حدود ۳/۲ میلیون مرگ ناشی از این بیماری‌ها به کم‌ترکی مربوط شود (۲).

(اهمیت بیماری‌های مزمن و نقش فعالیت فیزیکی در بیماری‌های مزمن)

شیوع، بروز، عوارض و بار حاصل از عدم فعالیت فیزیکی کافی در جهان، منطقه و ایران (اهمیت موضوع)

طبق گزارش سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۰، در سراسر جهان ۲۳٪ از بزرگسالان بالای ۱۸ سال از فعالیت ناکافی برخوردار بودند و این میزان در مردان ۲۰٪ و در زنان بیشتر و به ۲۷٪ می‌رسد (۴). همچنین این گزارش نشان داد که در مناطق ۶ گانه این سازمان فعالیت بدنی ناکافی در ۲ منطقه آمریکا و مدیترانه شرقی بالاترین میزان را به خود اختصاص داده و در کلیه مناطق شیوع در زنان بیشتر از مردان بود به طوری که نزدیک به ۵۰٪ زنان منطقه مدیترانه شرقی فعالیت کافی نداشتند و این میزان در مردان منطقه ۳۶٪ بود، طبق این گزارش ۳۵/۷٪ از مردم ایران از فعالیت فیزیکی کافی برخوردار نبودند که این میزان در مردان و زنان به ترتیب ۲۵/۷ و ۴۶/۵ درصد بود (۲).

در استان کرمان نیز طبق آخرین بررسی ملی انجام شده در سال ۲۰۰۹ مشخص گردید که جمعیت ۶۴-۱۵ سال این استان از نظر فعالیت بدنی ناکافی در رتبه ۱۱ قرار داشته و بیش از نیمی (۵۲/۳٪) از زنان و ۲۹/۷ درصد مردان فعالیت ناکافی داشتند که در مورد زنان میزان آن از سطح کشوری (۴۹/۹٪) بیشتر بود (۵).

(شیوع فعالیت فیزیکی ناکافی در دنیا، منطقه مدیترانه شرقی، ایران و کرمان)

عوامل موثر بر عدم انجام فعالیت فیزیکی کافی

عوامل زیادی با فعالیت فیزیکی در ارتباط هستند که می‌توان آن‌ها را به دو دسته کلی فردی و محیطی تقسیم کرد و عوامل محیطی نیز خود به دو گروه فیزیکی و اجتماعی تقسیم می‌شوند که هر کدام شامل زیر مجموعه‌های متعددی می‌باشند (۶). فاکتورهای محیطی زیادی مانع از فعالیت افراد می‌شوند که از جمله آن‌ها می‌توان به ترس از خشونت و جرم در بیرون از خانه‌ها، نبود پارک و پیاده‌رو و امکانات ورزشی اشاره کرد (۴). محله به عنوان یک فاکتور محیطی با توجه به امکانات و محیطی که فراهم می‌کند از جمله پارک‌ها، پیاده‌روها، باشگاه‌ها و سالن‌های ورزشی تاثیر زیادی روی فعالیت فیزیکی افراد دارد (۷). دسترسی به امکانات ورزشی نیز در تصمیم‌گیری فرد برای انجام فعالیت فیزیکی در ارتباط است و یک محیط غنی از امکانات ورزشی می‌تواند افراد را به انجام فعالیت تشویق کند (۸).

طبق بررسی‌های انجام شده کسانی که از نظر اجتماعی اقتصادی در وضعیت نامناسبی هستند بیش‌تر در خطر کم تحرکی هستند. از طرفی بررسی‌ها نشان داده است که زندگی کردن در مناطق از نظر اجتماعی اقتصادی نامناسب با سطوح ناکافی فعالیت بدنی در ارتباط است (۶).

اهمیت بررسی متون (پیشینه تحقیق)

- اشراف بیشتر نسبت به موضوع
- مشخص نمودن وسعت و شدت مسئله
- جلوگیری از دوباره کاری و تکرار
- نمایان ساختن جنبه های مختلف مسئله
- آگاهی از روش کار دیگران
- شناسایی بهتر متغیرهای مورد نظر در مطالعه
- تامین دلایل کافی برای پشتیبانی از تحقیق

نوشتن بررسی متون

- اشاره خلاصه به مطالعات مشابهی که در زمینه مدنظر انجام شده است
- ارائه اطلاعات موجود در رابطه با موضوع پژوهش
- تعداد این موارد باید به اندازه ای باشد که زمینه های مختلف را پوشش دهد
- در بررسی اپیدمیولوژیک یک بیماری بهتر است در بررسی متون به مطالعات بین المللی، منطقه ای، داخل کشور و استان های مشابه اشاره شود
- رعایت نظم در ارائه نتایج مطالعات

بررسی متون (مثال فعالیت فیزیکی)

در مطالعه‌ای انجام شده در ساکنان بالای ۱۸ سال منطقه‌ای در پکن مشخص شد که زنان، افراد با سن بیش‌تر و افراد با تحصیلات کم‌تر فعالیت فیزیکی بیش‌تری انجام می‌دهند (۱۳).

در مطالعه‌ای که به منظور بررسی تعیین‌کننده‌های پیاده روی در ۴۵ محله شهر ملبورن انجام شد مشخص گردید که پیاده‌روی به طور معنی‌داری در زنان با تحصیلات کم پایین‌تر بوده و طول مسیر پیاده روی، زیبایی و امنیت محله به طور مثبت با پیاده روی در ارتباط بود (۱۴).

Sallis و همکارانش در مطالعه‌ای بر روی ساکنان سن دیگو به این نتیجه رسیدند که بین تراکم امکانات ورزشی در اطراف محل سکونت و رفتار فعالیت فیزیکی ارتباط وجود دارد (۸).

در بررسی که در سال ۲۰۰۴ با عنوان همبستگی فاکتورهای فردی و محیطی با سطوح فعالیت فیزیکی در بزرگسالان اسپانیایی انجام شد مشخص گردید که خودکارآمدی و سدهای درک شده توسط افراد با سطح فعالیت فیزیکی در ارتباط بودند. همچنین متغیرهای شغل، تحصیلات و محل سکونت نیز با فعالیت فیزیکی ارتباط داشتند (۱۵).

در بررسی دیگری که بر روی زنان ۴۵-۱۸ ساله ساکن در محله‌های از نظر اجتماعی اقتصادی نامناسب در استرالیا انجام شد به این نتیجه دست یافتند که هنجارهای اجتماعی را می‌توان به عنوان یک پیش‌بینی‌کننده مهم برای فعالیت فیزیکی در نظر گرفت (۱۶). در مطالعه Celand و همکارانش که در سال ۲۰۰۷ در زنان با وضعیت اجتماعی-اقتصادی ضعیف انجام شد به این نتیجه رسیدند که یک محیط فیزیکی حمایتی می‌تواند به زنان در دست‌یابی به سطوح مناسب فعالیت فیزیکی کمک نماید (۱۷).

همچنین بررسی دیگری که در زنان ساکن محله‌های نامناسب در ایالت ویکتوریا انجام گرفت، نشان داد که محیط اجتماعی یک فاکتور مهم و موثر روی فعالیت زنان است و هنجارهای اجتماعی تا حد زیاد با پیاده روی در ارتباط است (۱۸).

بررسی متون (مثال فعالیت فیزیکی)

واحدیان و همکارانش در سال ۱۳۹۰ به بررسی فعالیت فیزیکی در دانش‌آموزان دختر شهر تنکابن پرداختند، مطالعه‌شان نشان داد که حدود ۶۱٪ دانش‌آموزان غیر فعال بوده یا فعالیت کمی انجام می‌دادند و زندگی در محیط کوچک مثل آپارتمان و مدارس که محیط مناسب را برای فعالیت فیزیکی فراهم نمی‌کنند علت اصلی عدم انجام فعالیت فیزیکی می‌باشند (۱۹) همچنین در یک مطالعه کیفی که در دانش‌آموزان، والدین و معلمان در اصفهان انجام شد شرکت کنندگان اظهار داشتند که عدم امنیت کافی و دسترسی به مکان مناسب برای فعالیت فیزیکی و نیز حمایت ناکافی خانواده موانع اصلی فعالیت فیزیکی در نوجوانان هستند (۲۰). مطالعه عبیدی و همکاران که در کارمندان شهر همدان انجام شد نشان داد که بین سن، جنس، سطح تحصیلات، وضعیت تاهل، سابقه کاری و فعالیت فیزیکی ارتباط معنی داری وجود دارد به‌طوری‌که سطح تحصیلات و سابقه کاری قوی‌ترین پیش‌بینی کننده‌های وضعیت فعالیت فیزیکی بودند (۱۲)

معیارهای لازم در منابع مورد استفاده

- **مناسبت:** رابطه معقول منابع با زمینه تحقیق
- **تازگی:** منابع حاوی اطلاعات جدید و قابل استفاده
- **قابلیت مقایسه:** قابل مقایسه بودن نتایج منابع با یافته های مطالعه حاضر
- **قابلیت اعتماد:** قابل اعتماد بودن منابع

در بررسی متون باید از موارد زیر اجتناب نمود

- بی اهمیت شمردن موارد اختلاف و وجود نظرات متفاوت
- محدود کردن جستجو به منابعی که نظر نویسنده را تأمین می نماید
- قضاوت شتابزده براساس مطالعات ابتدایی و تعمیم نتایج مطالعات کوچک به جوامع بزرگ

نوشتن بررسی متون

- موضوع پژوهش: بررسی اثر درمانی یک داروی جدید برای درمان یک بیماری مشخص
- مثال: محقق قصد دارد اثر فنی توئین را در بهبود زخم بستر بررسی نماید.
- مطالعاتی که می توان از آنها به عنوان بررسی متون استفاده نماید، می تواند در یکی از گروه زیر و یا هر سه گروه باشد:
 - الف) پژوهش هایی که به بررسی اثرات داروهای مختلف برای زخم بستر استفاده شده اند
 - ب) پژوهش هایی که اثر فنی توئین را در بهبود سایر زخم ها (نظیر زخم جراحی) بررسی نموده اند
 - ج) مطالعاتی که به بررسی اثر فنی توئین در درمان زخم بستر پرداخته اند

نوشتن بررسی متون

هرگاه در بررسی متون در مورد موضوع پژوهش به مقاله هایی برخوردیم که سال های زیادی از انتشار آنها می گذرد و در سال های اخیر در زمینه مذکور مقاله ای منتشر نشده است، قدری احتیاط نماییم چرا که این سئوال ها مطرح می شود آیا موضوع مدنظر ما همچنان بدون جواب است؟ آیا این موضوع قدیمی نشده است؟ چرا در سال های اخیر توجه خاصی به این موضوع نشده است؟

بررسی ارتباط باکتریوری بدون علامت با فشارخون در دوران بارداری

ارتباط چندانی با موضوع پژوهش ندارند.

طبق مطالعه ای که در سال ۱۳۷۳ در بیمارستان شهید باهنر کرمان انجام گرفت مشخص شد که ۵٪ زنان باردار مراجعه کننده به زایشگاه نیک نفس مبتلا به هایپر تانسیون حاملگی و ۴۰۶٪ مبتلا به پره اکلامپسی بودند. (۱)

طبق مطالعه ای دیگر که در بیماران مبتلا به فشارخون بارداری در شهر یاسوج انجام گرفت مشخص شد که عوارضی مانند : جدا شدن زودرس جفت ، سزارین ، زایمان زودرس ، افت ضربان قلب جنین ، مرده زایی و آپگار زیر هفت ماد در این افراد بیشتر بود. (۲)

در تحقیقات دیگری در سال ۱۳۹۰ در مراکز بهداشتی درمانی کرمانشاه انجام گرفت، زنان باردار مراجعه کننده به درمانگاه از نظر باکتریوری بدون علامت مورد بررسی قرار گرفتند که ۱۹۰۸٪ از آنها مبتلا بودند و در آنها عوارضی از جمله انمی بیشتر بود. (۳)

با مطالعه ای که در گرگان بر روی ۱۵۰ بیمار مبتلا به پره اکلامپسی و ۱۵۰ نفر شاهد صورت گرفت مشخص شد شد که در بیماران مبتلا به پره اکلامپسی باکتریوری بدون علامت بیشتر است. (۴)

1383

مطالعه دیگری ، ۱۰۰ مورد زن مبتلا به پره اکلامپسی با ۲۰۰ مورد زن باردار سالم بعنوان گروه شاهد مقایسه گردید میزان باکتریوری بدون علامت در گروه مبتلا به پره اکلامپسی بسیار بیشتر بود. (۵)

1986

بررسی ارتباط باکتریوری بدون علامت با فشارخون در دوران بارداری

همچنین طی تحقیقی که روی ۹۷۸ زن حامله نروژی انجام شد مشخص شد عفونت هایی که به طور اولیه در حاملگی ایجاد میشوند شانس ابتلا به فشارخون را افزایش میدهند. (۶)

2001

طی مطالعه ای دیگر زنان مبتلا به پره اکلامپسی که دچار باکتریوری بوده اند تحت درمان آنتی بیوتیکی قرار گرفتند و میزان وزن کم هنگام تولد، تولد زود هنگام و پره اکلامپسی به میزان (۵۳٪) کاهش یافت. (۷)

2001

در یک بررسی روی زنان باردار که دچار عفونت ادراری بودند، هایپر تانسیون و پره اکلامپسی افزایش یافته بود. (۸)

1994

همچنین در مطالعه ای طی سالهای ۱۹۹۰ - ۱۹۸۴ در امریکا مشخص گردید:

که باکتریوری بدون علامت در حاملگی شایع بوده و به عنوان یک عامل مهم خطر برای بروز پیلونفریت، افزایش فشارخون، پره اکلامپسی و تولد نوزاد با وزن کم و ناری می باشد. (۹)

1991

این مسأله در مطالعه روزنفلد و همکارانش نیز مطرح شده وی معتقد است:

باکتریوری بدون علامت در بارداری موجب افزایش پیلونفریت، سیستیت و مشکلات کلیوی در بارداری شده و فرد را مستعد ابتلا به افزایش فشارخون و پره اکلامپسی مینماید (۱۰).

1989

نوشتن بررسی متون

- در مواردی ممکن است علی رغم جستجوهای به عمل آمده، مقاله یا کار مشابهی یافت نشود. در این گونه موارد نباید فقط به این جمله بسنده شود:
- “در بررسی های به عمل آمده، هیچ پژوهش مشابهی یافت نشد و این مطالعه برای اولین مرتبه انجام می شود”
- بلکه باید سعی نمود مطالعاتی که ممکن است از جهات دیگر مشابه باشند، جستجو شوند و به آنها اشاره کرد.

بررسی آلودگی میکروبی قلیان ها در شهر کرمان - ۱۳۹۲

در بررسی متون به عمل آمده تنها از طریق بررسی بیماران، ارتباط مصرف قلیان با بیماری های قابل انتقال عفونی مشخص گردیده است منتهی هیچ مطالعه ای که بطور مستقیم به بررسی میزان آلودگی میکروبی موجود در قلیان پرداخته باشد یافت نشد. براساس نتایج یک مطالعه در مصر مشخص گردید که در بیماران آلوده به هلیکوباکتریلوری، میزان عفونت در بیمارانی که مصرف کننده قلیان بودند نسبت به افرادی که هیچگونه ماده دخانی مصرف نمی کردند بیشتر بوده و مشابه بیمارانی بود که مصرف متوسط تا اندک سیگار داشتند(۹). در مطالعه دیگری در دانمارک مصرف قلیان به عنوان منبع عفونت بیماری سل معرفی گردیده است(۱۰) همچنین در یک بررسی در استرالیا بر روی ۵ بیمار مبتلا به سل مشخص نمود که ایشان سابقه مصرف ماری جوانا با استفاده از ابزار مشترک داشته اند (۱۱).

نوشتن بررسی متون

- در بررسی متون لازم نیست:
 - اسامی تمامی نویسندگان آورده شود
 - روش کار و جزئیات انجام مطالعه آورده شوند (مگر اینکه موضوع پژوهش ما ایجاب کند)
 - کل نتایج بدست آمده در مطالعه ارائه شود

بررسی فراوانی حاملین استافیلوکوک طلایی در بین کارکنان دانشگاه علوم پزشکی

در مطالعه ای که بر روی کارکنان بخش جراحی بیمارستان شهید رجایی تنکابن توسط علینقی منصوری، آیت نصرالهی عمران، سید مسعود هاشمی، پویا رجب زاده کنفی و مریم جهانگیری زاده در سال ۹۲ انجام شد. از بین ۱۲۰ پرسنل تحت بررسی ۳۴ نفر (۳۳/۲۸٪) حامل استافیلوکوک آرنوس بودند. ۱۲ نفر بالای ۳۰ سال و ۲۴ نفر زیر ۳۰ سال داشتند. بر اساس نتایج آنتی بیوگرام ۱/۹۷٪ سویه ها به جنتامایسین و کوتریموکسازول ۱/۹۴٪ به سیپروفلوکساسین، ۲/۸۸٪ به ونکومایسین، ۶/۲۰٪ به متی سیلین حساس بودند. ۱۰۰٪ نمونه ها به پنسیلین و ۲/۸۸٪ به آموکسی سیلین مقاومت نشان دادند. ۴ مورد از ایزوله ها نیز هم به متی سیلین و هم به ونکومایسین مقاوم بودند. (۸)

مطالعه در سال ۸۶ بر روی ۱۰۰ سویه استافیلوکوک آرنوس جمع آوری شده از بیماران بیمارستان های کاشان توسط دکتر رضوان منیری و محمد شفیعی انجام شد. آزمون حساسیت آنتی بیوتیک با روش دیسک دیفوزیون انجام پذیرفت. متغیرهای سن و جنس و سابقه بستری شدن در بیمارستان و طول مدت بستری و درمان قبلی با آنتی بیوتیک و نوع بیماری یادداشت شد. در نتایج به دست آمده بیشترین میزان مقاومت نسبت پنسیلین ۹۹٪ و کمترین میزان مقاومت نسبت به سیپروفلوکساسین ۱۱٪ بود. ۲۲٪ به متی سیلین مقاوم بودند. ۷۵٪ از سویه ها به ونکومایسین حساسیت حد واسط داشتند. مهمترین عوامل مرتبط با شیوع سویه های مقاوم استافیلوکوک آرنوس شامل سن بالای ۴۶ سال ($P < 0/040$) بستری شدن در بیمارستان ($P < 0/000$) مدت بستری شدن بیش از یک هفته ($P < 0/000$) مصرف قبلی آنتی بیوتیک ($P < 0/040$) و مصرف بیش از یک هفته ($P < 0/002$) بودند. (۹)

ضرورت و هدف مطالعه (مثال فعالیت فیزیکی)

در ایران مطالعات محدودی در زمینه عوامل موثر بر فعالیت فیزیکی انجام شده است از طرفی اغلب آن‌ها بر روی گروه محدودی از جمعیت مثل دانش آموزان و یا دانشجویان تمرکز کرده‌اند. بررسی وضعیت فعالیت فیزیکی و فاکتورهای مرتبط با آن به منظور فراهم نمودن بینش برای اطلاع دادن به برنامه ریزان و سیاست‌گذاران در جهت توسعه مداخلات بهداشت عمومی برای ارتقا فعالیت فیزیکی اهمیت فراوانی دارد. بالغین یکی از گروه‌های هدف مهم برای انجام مداخلات ارتقا سلامت هستند و بهبود فعالیت فیزیکی در این گروه می‌تواند از ایجاد بیماری‌های مزمن، ناتوانی و مرگ و میر زودرس در این افراد جلوگیری نماید. بنابراین با توجه به اهمیت مشخص شدن وضعیت فعالیت فیزیکی در شهر کرمان، این مطالعه با هدف بررسی وضعیت فعالیت فیزیکی و عوامل موثر بر آن در بالغین شهر کرمان در سال ۱۳۹۵ به صورت مبتنی بر جامعه انجام خواهد شد.

مثال

• عنوان مطالعه:

«بررسی وضعیت حضور اجتماعی در یادگیری
آنلاین دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی
کرمان در سال ۱۴۰۰»

بیان مساله و ضرورت انجام طرح

انتقال تدریس و آموزش از فضاهای واقعی و حضوری به فضاهای مجازی در حال افزایش است به همین دلیل نرم افزارها جایگزین اساتید می شوند یا اساتید شروع به تدریس در فضای مجازی می کنند. تدریس ذاتا یک فرایند اجتماعی است.

استفاده مداوم و موثر از فضای مجازی آن را به عاملی بالقوه موثر در یادگیری تبدیل می کند.(۱)

در سال های اخیر تحقیقات زیادی در مورد بهترین روش های فناوری و طراحی آموزشی مربوط به نتایج یادگیری دانشجویان، مشارکت دانشجویان، حضور اجتماعی و فضاهای یادگیری انجام شده است. با این حال تحقیقات اندکی صورت

گرفته است که چگونه می توان یک تجربه یادگیری آنلاین را ارائه داد که موثرتر و دگرگون کننده باشد.(۲)

بیان مساله و ضرورت انجام طرح

بیماری همه گیر کووید ۱۹ علاوه بر پیشرفت در فناوری، سیستم های آموزش و جنبه های مختلف اجتماعی زندگی را تغییر داده است. در نتیجه مدرسین و دانشجویان در موسسات آموزش عالی به طور جدی تحت تاثیر تغییرات بی سابقه قرار می گیرند. در سال ۲۰۲۰ شیوع همه گیر باعث اتخاذ گسترده تر یادگیری در یک محیط مجازی شده است. در نتیجه، آموزش آنلاین دیگر برای مدیران دانشگاه ها یک استراتژی آینده نیست، بلکه به یک ضرورت فعلی تبدیل شده است. همه افراد از جمله افراد درگیر در فرایند آموزشی برای حفظ و بهبود عملکرد خود به طور مداوم باید کارکرد خود را توسعه دهند. بنابراین یادگیری آنلاین یکی از رویکردهایی است که می تواند مورد استفاده قرار گیرد، زیرا مستلزم دسترسی به دانش فارغ از زمان و مکان است. یادگیری آنلاین همچنین شامل تعامل با یک معلم و استفاده از فناوری اینترنت است که کاربر از طریق آن تمایل به یادگیری به صورت خودگردان دارد. یادگیری آنلاین به دانش ، علم و تجربه یادگیرنده در ایجاد دانش و پشتیبانی از آموزش و یادگیری از طریق هر ابزار الکترونیکی اطلاق میشود.(۳)

بیان مساله و ضرورت انجام طرح

امروزه یادگیری آنلاین به دلایل انعطاف پذیری، به گزینه ای محبوب برای دانشجویان تبدیل شده است و برنامه های آنلاین بیشتری متناسب با نیازهای دانشجویان تنظیم می شود. در میان تمام عواملی که بر تجربه یادگیری آنلاین و مسائل ارتباطی بین مربیان آنلاین و دانشجویان ارزش مطالعه زیادی دارد. (۴،۵)

عوامل زیادی بر یادگیری از راه دور به ویژه در آموزش عالی که در آن گفتمان و ارتباط برای پیگیری دانش لازم است تاثیر میگذارند. حضور اجتماعی مفهومی مهمی است که در آموزش عالی از راه دور اهمیت می یابد زیرا باعث تقویت پشتیبانی از یادگیری مبتنی بر گفتمان می شود. (۶،۷)

بیان مساله و ضرورت انجام طرح

حضور اجتماعی در ایجاد احساس تعلق و انسجام اجتماعی فراگیران در یک گروه حیاتی است. حضور اجتماعی به این معنی است که دانشجویان در کلاس های آنلاین، دانشجویان دیگر کلاس را به عنوان افراد واقعی درک می کنند. موقعیت هایی که شرکت کنندگان به طور فعال اقدامات دیگران را مشاهده و تفسیر می کنند، نمونه هایی از تعاملات اجتماعی هستند. این تعاملات از طریق مشارکت فعال هنگامی رخ می دهد که دانشجویان با هم کار می کنند و ذاتا پویا و دائما در حال تغییر هستند. درک در مورد حضور اجتماعی برای مدرسان آنلاین ارزشمند است زیرا حضور اجتماعی با افزایش رضایت و یادگیری دانشجویان مرتبط است. (۸)

بیان مساله و ضرورت انجام طرح

ارزیابی عملکرد غیر مستقیم مانند رضایت دانشجویان، تاثیر یک برنامه آموزشی را تعیین می کند. رضایت دانشجویی معیار قابل توجهی برای بررسی کیفیت یادگیری است. رضایت دانشجویی "به عنوان مفهوم منعکس کننده نتایج تقابلی است که بین دانشجویان و یک مربی رخ می دهد" تعریف شده است. رضایت دانشجویان برای موفقیت یک دوره آنلاین و دستیابی به اهداف محیط یادگیری بسیار مهم است و اساتید و موسسات باید نیازهای دانشجویان خود را برطرف کنند. (۹)

در آمار توصیفی مقایسه حضور اجتماعی و رضایت از مطالب ارائه شده نشان می دهد دانشجویان در دوره های آنلاین از برقراری ارتباط و تعامل در محیط آنلاین احساس راحتی می کنند و از دوره های آنلاین رضایت دارند. یافته ها از قابلیت اطمینان و اعتبار مداوم این مقایسه ها پشتیبانی می کند و استفاده بیشتر از این مقایسه ها را در تحقیقات آموزشی تشویق می کند. (۱۰)

بررسی متون

در مطالعه ای که توسط Becker در سال ۲۰۱۲ انجام شد هدف از مطالعه بررسی ماهیت حضور اجتماعی یادگیرندگان در یک محیط یادگیری آنلاین که از ابزار های وب برای پشتیبانی از تعاملات اجتماعی استفاده می کند بود که به این نتیجه رسیدند که حضور اجتماعی در ایجاد احساس تعلق و انسجام اجتماعی فراگیران در یک گروه حیاتی است. حضور اجتماعی به این معنی است که دانشجویان در کلاس های آنلاین دانشجویان دیگر کلاس را به عنوان افراد واقعی درک می کنند. موقعیت های که شرکت کنندگان به طور فعال اقدامات دیگران را مشاهده و تفسیر میکنند نمونه هایی از تعاملات اجتماعی هستند. این تعاملات از طریق مشارکت فعال هنگامی رخ می دهد که دانشجویان با هم کار می کنند و ذاتا پویا و دائما در حال تغییر هستند. درک در مورد حضور اجتماعی برای مدرسان آنلاین ارزشمند است زیرا حضور اجتماعی با افزایش رضایت و یادگیری دانشجویان مرتبط است. (۸)

بررسی متون

در مطالعه ای که توسط Hasnan Baber در سال ۲۰۲۱ انجام شد هدف از مطالعه بررسی اهمیت تعامل اجتماعی در

یادگیری آنلاین در طی بیماری همه گیرمانند کووید ۱۹ هنگامی که هنجارهایی مانند فاصله اجتماعی وجود دارد به این

نتیجه رسیدند که تعامل اجتماعی تاثیر معنادار مثبت بر اثر بخشی یادگیری آنلاین دارد. با این حال با توجه به اهمیت

یادگیری مداوم و صرفه جویی در زندگی، اثربخشی یادگیری در زمان حضور هنجارهایی مانند فاصله اجتماعی کاهش می

یابد. (۱۱)

خلاصه ضرورت انجام طرح و هدف کاربردی (پاراگراف آخر)

برخی مواقع شرایطی مانند همه گیری بیماری کووید ۱۹ در جامعه پیش می آید که حضور عادی و فیزیکی فراگیران در محیط های آموزشی غیر ممکن می گردد و در صورتی که این مسئله به درستی مدیریت نشود نه تنها باعث عدم پیشرفت تحصیلی فراگیران می گردد بلکه منجر به صدمات روحی و روانی به این گروه مهم در جامعه نیز خواهد شد. لذا باید به روش های جایگزین که کمترین صدمه را به داش آموزان و دانشجویان وارد می کنند پرداخته شود. با توجه به تکنولوژی ارتباطات و فضای مجازی که به تازگی مورد استفاده اکثر افراد قرار گرفته است استفاده از آن در امر آموزش به عنوان یک راه ارتباطی موثر می توان نگاه کرد که درحال حاضر شاهد استفاده از این روش در بسیاری از نقاط جهان هستیم. بررسی نقاط قوت و ضعف و همچنین بازدهی و برخورد آموزش گیرندگان و آموزش دهندگان با این روش شرط تداوم، اصلاح و یا عدم استفاده از آن است. بنابراین مطالعه حاضر با هدف بررسی وضعیت حضور اجتماعی در یادگیری آنلاین دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۴۰۰ انجام می شود تا با استفاده از نتایج این مطالعه راهکارهایی جهت آموزش موثرتر و خودکارآمدی بیشتر دانشجویان در محیط های آموزشی طراحی و اجرا گردد.

از توجه شما سپاسگزارم